

Pärandi kaardistamine

EL koostööprojektid
aastatel 2005 - 2011

Tiit Timberg
RMK

06.10. 2011
Viljandi

CENTRAL BALTIC
INTERREG IV A
PROGRAMME
2007-2013

EUROPEAN UNION
EUROPEAN REGIONAL DEVELOPMENT FUND
INVESTING IN YOUR FUTURE

- ❑ Pärandkultuuri idee maaletooja: Lembitu Tarang (2001)
- ❑ Metoodika väljatöötajad: Rein Kaljuvee ja Lembitu Tarang (2001-2002)
- ❑ Metoodika testijad: pilootaladel Kullamaa, Risti, Märjamaa, Hanila ja Ridala vallas lisaks eeltoodutele Jürgen ja Triin Kusmin (2003-2004)
- ❑ Metoodika ei saa valmis, vaid täieneb pidevalt

KESK-LÄÄNEMERE PROGRAMMI KOOSTÖÖPROJEKT

Metsandusliku pärandkultuuri kaitse ja rakendamine

Finantseering: 350 000 €

Juhtpartner: RMK

Partnerid: Soome Tapio Metsakeskus ja EV Keskkonnaministeerium

Eesmärgid:

Viia süsteemselt, kindlale metoodikale tuginedes, koolitatud kohalike inventeerijate poolt läbi metsandusliku pärandkultuuri kaardistamine tänaste omavalitsuste lõikes sõltumata maa- või metsaomandist.

- Koolitati 48 inventeerijat
- Rakendati 24 inventeerijat
- Lääne-, Rapla- ja Harjumaal kaardistati kokku 2 215 objekti
- Loodi ja testiti Maa-ameti pärandkultuuri kaardirakendus
- Taotleti lisaraha (preemiaprojekt) Järvamaa kaardistamiseks

- Kaasati RMK metskonnad eelvaliku tegemisse
- Korraldati Balti Metsaseltside pärandkultuuri konverents Saaremaal
- Lõpetati Lääne-, Rapla- ja Harjumaa kaardistamine
- Lisandus 3 047 objekti
- Käivitus avalikus kasutuses olev Maa-ameti pärandkultuuri elektrooniline kaardirakendus

Objekti tüüp	Metsa- maa	Looduslik rohuma	Elamu- maa	Põllu- maa	Muud kõlvikud	Kokku	sh põlisel riigimetsa- maal
Põlised talukohad	420	421	119	32	9	1 001	31
Kohanimed	173	49	20	27	30	299	80
Heinaküünid	74	153	0	5	0	232	8
Metsavahikohad	50	28	110	2	2	192	52
Kiviaiad	80	99	1	3	1	184	17
Asundustalud	56	66	22	16	8	168	7
NL aja pärand	58	50	20	5	20	153	29
Mõisaarhitektuur	25	30	86	2	4	147	7
Tuuleveskid	16	65	18	13	5	117	0
Metsateed	102	9	0	0	3	114	49
Teised (114 erinevat)	1 209	625	481	82	258	2 655	394
KOKKU	2 263	1 595	877	187	340	5 262	674

Preemiaprojekt: Metsandusliku pärandkultuuri tähtsustamine loodusturismis

Finantseering: 133 000 €

Juhtpartner: RMK

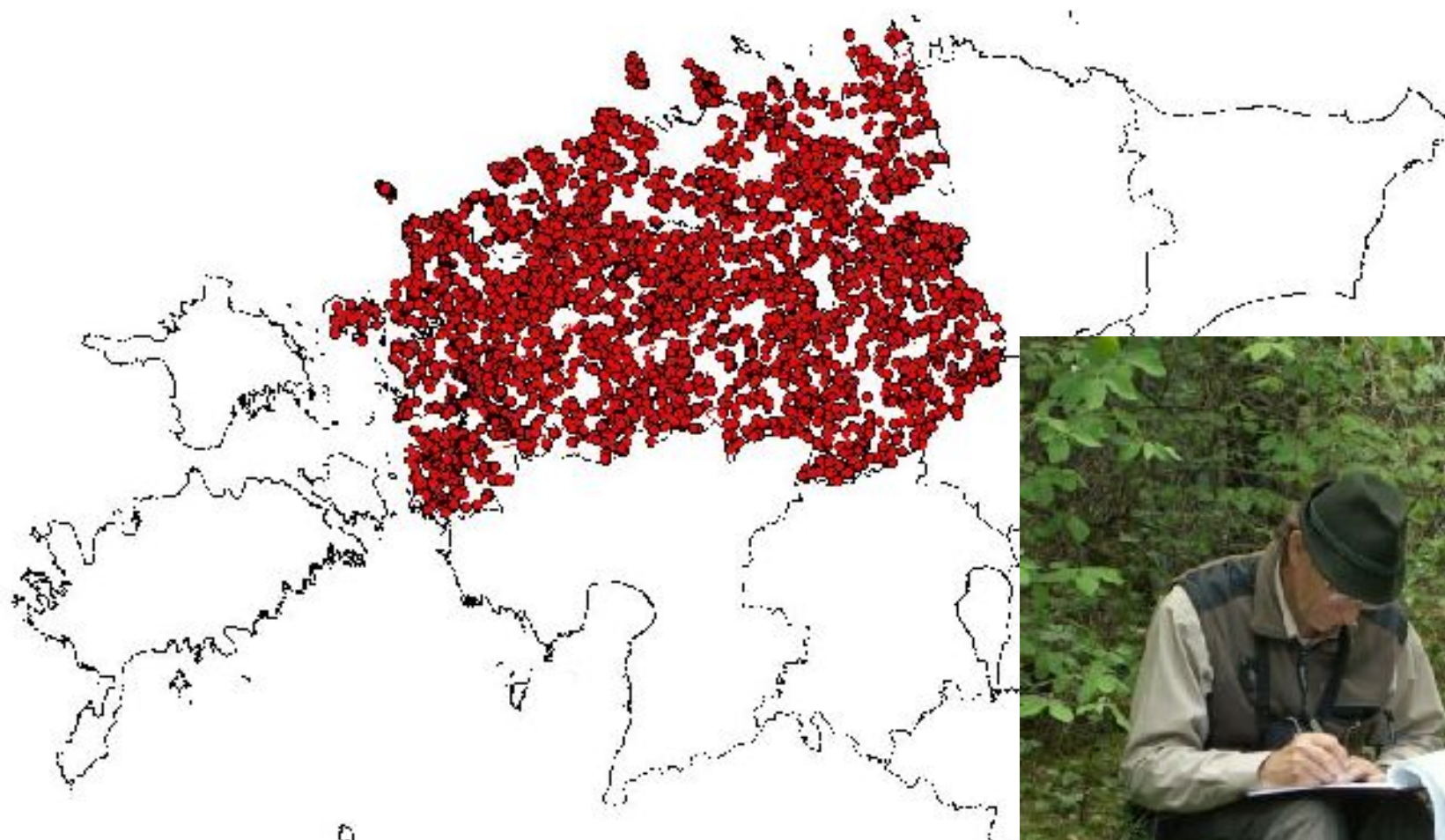
Partner: Soome Tapio Metsakeskus

Eesmärgid:

Tõsta eelneva projekti jätkusuutlikkust ja laiendada kaardistamist Järvamaale. Rõhuasetus pärandkultuuri propageerimisele ja eksponeerimisele loodusturismis.

- Kaardistati Järvamaa pärandkultuur
- Koostati ja anti välja Väike pärandkultuuri käsiraamat
- Paigaldati turismiinfotahvlid Rapla- ja Läänemaal (180 tk)
- Toimus I pärandkultuuri konverents Tartus

KESK-LÄÄNEMERE PROGRAMMI KOOSTÖÖPROJEKT

Metsanduslik pärandkultuur - ühise kultuuriruumi avardaja

Finantseering: 1 000 000 €

Juhtpartner: RMK

Partnerid Soomest: Tapio Metsakeskus; Konkurentsivõime Instituut TTS

Eesmärgid:

Kaardistada pärandkultuur Viru-, Pärnu-, Viljandi-, Saare- ja Hiiumaal. Tõsta metsaomanike ja avalikkuse teadlikkust säästva ja mitmekülgse metsakasutuse võimalustest.

Laiendada metsade mitmekülgset kasutust nii Eestis kui ka Soomes.

Käivitada koostööprojektid Eesti ja Soome metsaomanike ja metsaomanike ühenduste vahel.

- Koolitati 105 inventeerijat
- Rakendati 42 inventeerijat
- 2009.aastal kaardistati Ida- ja Lääne-Virumaal
- 2010.aastal kaardistati Pärnu-, Hiiu- ja Saaremaal
- 2009.aastal lisandus 4 643 objekti
- 2010.aastal lisandus 8 200 objekti
- Projekti käigus taotleti ja saadi kooskõlastus Viljandimaa kaasamiseks

- Lõpetatakse Pärnu-, Viljandi-, Hiiu- ja Saaremaa kaardistamine
- 01.10.11 seisuga lisandunud 4 343 objekti
- Kaardistatakse Jõgevamaa, lisandub ca 1 800 objekti
- Toimub III pärandkultuuri konverents Viljandis
- Oktoobris-novembris toimuvad maakondades projekti lõpuseminarid
- Viimane prakticarühm läheb järgmisel nädalal Soome

EESTI-LATI PROGRAMMI KOOSTOOPROJEKT

Pärandkultuuri väärtused ühise keskkonna- ja kultuuriruumi osaks

Finantseering: 1 000 000 €

Juhtpartner: RMK

Partnerid Lätist: Riiklik Metsateenistus (LVS); Põhja-Vidzeme biosfääri kaitseala

Eesmärgid:

Kaardistada pärandkultuur Võru-, Valga-, Põlva- ja Tartumaal. Tõsta ettevõtjate, metsaomanike ja avalikkuse teadlikkust säästva ja mitmekülgse metsakasutuse võimalustest. Rajada Eesti-Läti ühine pärandkultuuri hooldus- ja hoiuala, mis hakkab toimima seire- ja koolituskeskusena

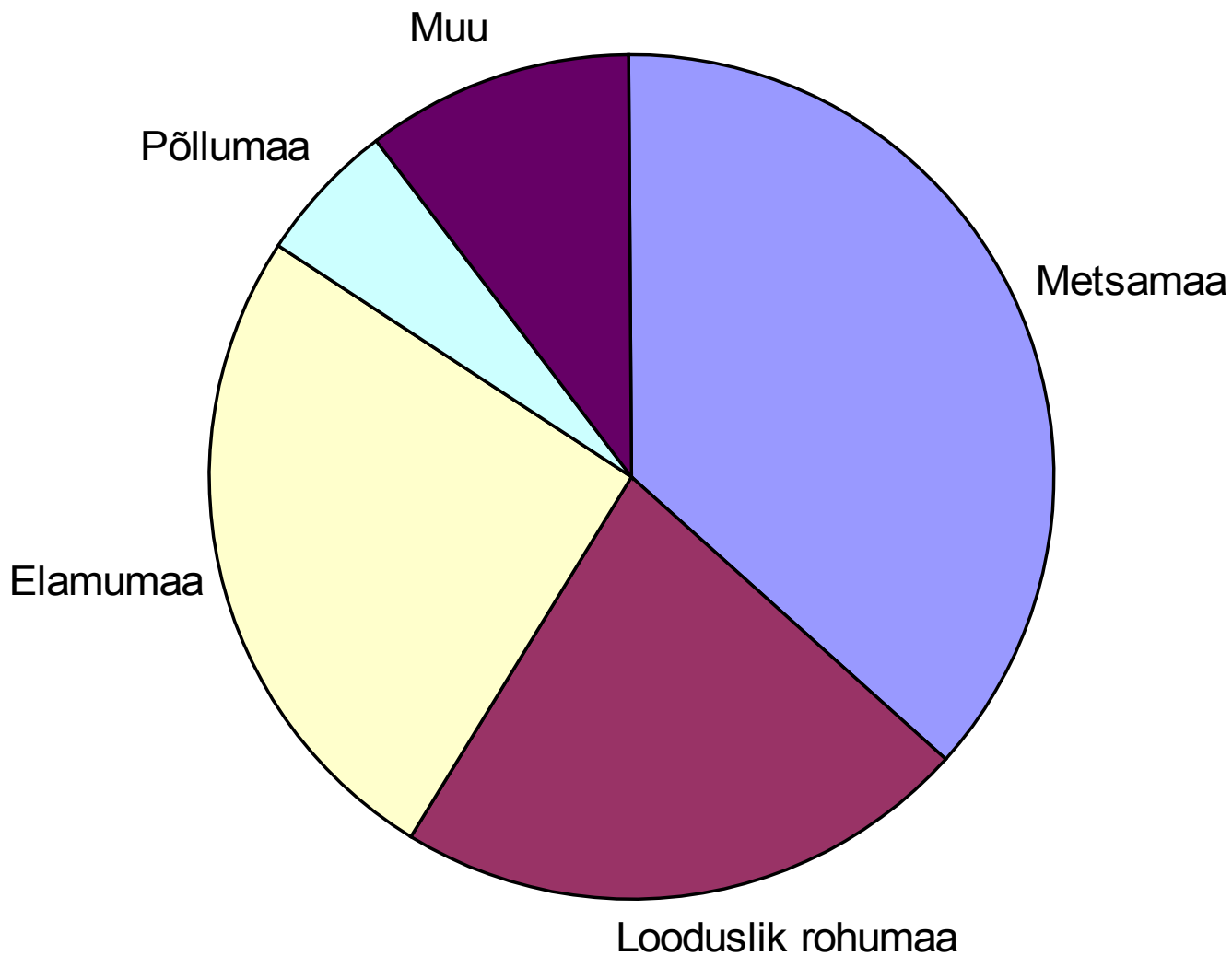
Objekti tüüp	Valga	Võru	Kokku
Talukohad	221	349	570
Vanad kohanimed	74	97	171
Metsavahikohad	81	84	165
Koolid	63	85	148
Asundustalud	16	79	95
Tuuleveskid	17	25	42
NL aegne pärandkultuur	58	108	166
Mõisaarhitektuur	32	56	88
Popsikohad	20	134	154
Vesiveskid	72	107	179
Muud (134 tüüpi)	909	1367	2276
KOKKU	1 563	2 491	4 054

Objekti tüüp	Põlva	Tartu	Kokku
Talukohad	311	533	844
Vanad kohanimed	171	212	383
Metsavahikohad	64	123	187
Koolid	71	110	181
Asundustalud	55	107	162
Tuuleveskid	21	69	90
NL aegne pärandkultuur	88	156	244
Mõisaarhitektuur	44	99	143
Popsikohad	65	37	102
Vesiveskid	62	55	117
Muud (134 tüüpi)	1 060	1 541	2 601
KOKKU	2 021	3 042	5 063

Objekti tüüp	Metsa- maa	Looduslik rohuma	Elamu- maa	Põllu- maa	Muud kõlvikud	Kokku
Põlised talukohad	1 728	1 642	1 582	231	109	5 292
Kohanimed	1 142	335	149	276	492	2 394
Metsavahikohad	238	190	719	10	35	1 192
Tuuleveskid	247	371	171	229	64	1 082
Koolihooned	109	136	682	34	61	1 022
Mõisaarhitektuur	157	138	561	26	73	955
Asundustalud	352	269	207	61	36	925
NL pärandkultuur	121	273	230	65	186	875
Popsitalud	310	316	149	50	19	844
Vesiveskid	188	139	271	3	144	745
Muud (143 tüüpi)	7 313	3 334	3 923	746	2 390	17 706
Kokku	11 905	7 143	8 644	1 731	3 609	33 032

- Inventeerija koolituse läbis üle 400 inimese
- Kaardistamisel töötas 188 inimest
- Erinevatel koolitustel osales üle 500 inimese
- Inventeerijatel kulus tööks kokku 120 000 töötundi ja kaardistamiseks sõideti kokku 580 000 kilomeetrit
- Praktikal Lätis käis 70 inimest ja Soomes 178 inimest
- Ilmunud 17 erinevat trükist / kokku 23 500 eksemplari, ilmumas on veel 4 maakonnaraamatut / kokku 1000 eksemplari
- Avalikuks kasutuseks pärandkultuuri kaardikiht Maa-ameti kaardirakendustes

CENTRAL BALTIC
INTERREG IV A
PROGRAMME
2007-2013

EUROPEAN UNION
EUROPEAN REGIONAL DEVELOPMENT FUND
INVESTING IN YOUR FUTURE

 RMK
Riigimetsa hoolduskeskus

Räägi mulle ja ma unustan,
näita mulle ja ma jätan meelde,
kaasa mind ja ma mõistan.

(Hiina vanasõna)

- Eesti Kirjandusmuuseum
- TÜ Arheoloogia kabinet
- Eesti Maaülikool
- Muinsuskaitseamet
- Keskkonnaministeerium / Keskkonnaamet
Maa-amet
- Eesti Rahvamuuseum
- Projektipõhised uurimisrühmad Radar ja
Mälumaastikud
- Eesti Ajaloomuuseum
- Programm Maa-arhitektuur ja maastik
- Looduslike pühapaikade keskus
- Kohaliku võimu esindajad inventeeritud
valdades, külaseltsid, muuseumid, koolid,
raamatukogud ja teised organisatsioonid
- Tuhanded huvilised, teadjad,
maaomanikud, suheldes otse
inventeerijatega või läbi avalike kanalite

